

Præsentation af kilde 2

– Politidirektør Crone 3. maj 1872 til Justitsministeren

Kildetype: Internt brev fra Københavns politidirektør V. Crone til Danmarks justitsminister¹

Afsender: Vilhelm Crone (1813-1887) var Københavns politidirektør, mens slaget på Fælled fandt sted. Crone rapporterede direkte til justitsministeren om håndteringen af den nye arbejderbevægelse og omkring de forholdsregler politiet traf op til, under og efter begivenhederne 5. maj 1872.

Datering: Brevet er dateret 3. maj 1872

Kontekst: Det er dagen efter udgivelsen af Pios mødeindkaldelse og artikel. Allerede med fremkomsten af *Socialistiske Blade* i foråret 1871 havde politiet med Crone i spidsen haft Pio, Brix og Geleff under overvågning. En politispion var desuden placeret i Internationale, mens flere bogtrykkere af Crone var blevet skræmt fra at trykke Socialisten, der derfor blev trykt i Hamborg og Malmø. Indtil nu havde der dog ikke været noget konkret, man kunne hænge Pio op på.

Kommentarer til kildetypen: Der er tale om et fortroligt brev mellem to højtplacerede embedsmænd. Brevet er ikke skrevet til offentligheden, end ikke til de andre ministre i regeringen.

I en brevveksling skal man også altid undersøge forholdet mellem afsenderen og modtageren for at spore sig ind på, hvad formålet med brevet har været. Hvis magtforholdet er skævt imellem afsender og modtager, skal man være opmærksom på, at der kan være en tendens i brevet, som afspejler dette forhold. Man skal videre være opmærksom på, hvorfra afsenderen har fået de informationer, som han beretter om i brevet. Endelig skal man undersøge ophavssituationen for brevets tilblivelse; er der sket noget bestemt, som kan have farvet indholdet i brevet i en bestemt retning, og under hvilke forhold er brevet blevet til?

¹ Brevet er gengivet fra bogen ”*Den internationale Arbejderforening for Danmark*” af Jens Engberg, Udgivet af Selskabet til forskning i arbejderbevægelsens historie (SFAH) i samarbejde med Arbejderbevægelsens Bibliotek og Arkiv (ABA) i 1985, s. 299

Fokuspunkter til kilder

Hvad foreslår Crone justitsministeren og hvorfor?

Hvordan forudser Crone forløbet af mødet på Fælleden, såfremt politiet ikke blander sig?

Hvad er Crones brev en kilde til?

Er det en troværdig kilde? Inddrag gerne det funktionelle kildebegreb, genren, datering, tendens og afsender-modtager forholdet i kilden.

Kjøbenhavns Politi-Politikammeret D. 3^{die} Mai 1872

Til Deres Excellence Justitsministeren.

Det er uagtet disse, som jeg har Grund til at antage, paalidelige Beretningers Indhold² fremdeles min Mening, at man endelig ikke maa lade denne gunstige Leilighed til at skride ind mod Førerne, og derved slaa hele Bevægelse need ubenyttet.

Det er meget muligt, at Mødet ved en passiv Optræden fra Politiets Side vilde gaa af uden Forstyrrelse af den offentlige Fred og Orden, men for Følgernes Skyld og af Hensyn til Indtrykket paa den øvrige Befolkning af en Demonstration, motiveret som denne, bør det dog efter min Mening paa ingen Maade tilstedes.

Overbringeren har Ordre til at være tilstede i Ministeriets Budstue til Deres Excellences Disposition.

Med Høiagtelse

ærbødigst

V. Crone

² Det vides ikke, hvad det er for beretninger, der her nævnes